

Arbeidslivskriminalitet i byggebransjen –
lav risiko og høy profitt?».

***Utfordringer, tiltak og erfaringer
fra Statens vegvesen***

Regionvegsjef
Tone M Oppedal

Krimseksjonen Statens vegvesen

En landsdekkende spisset enhet (15 ansatte)

Formål

Bidra til å forebygge, dokumentere og avdekke kriminell og samfunnsskadelig aktivitet innenfor Statens vegvesen sitt samfunnsoppdrag.

- Organisatorisk plassert i Vegdirektoratet
- Analyse/etterretning Tønsberg – juridisk Oslo
- Personell i hver region
- krimtips@vegvesen.no

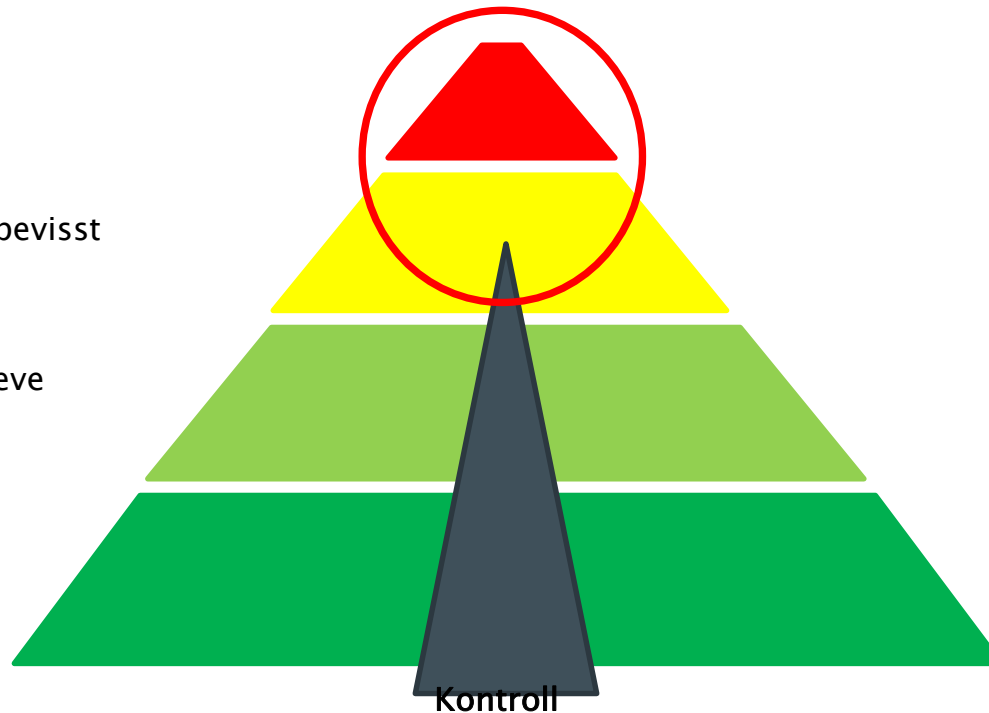
Etterlevelsespyramiden

Ingen intensjon om å etterleve

Utnytter situasjonen bevisst
– kan påvirkes

Intensjon om å etterleve

Etterlever i stor grad

«Tas ut»

Kontroll,
oppdagelsesrisiko og
konsekvens

Kontroll, veilede

Støtte, veilede og
forenkle

Erfaringer

- Kriminelles arbeidsmetoder
 - Fiktiv fakturering
 - Falsk id – forfalska HMS kort
 - Tilbakebetaling av lønn
- Brudd på lønns og arbeidsvilkår
 - Manglende og/eller forfalskede timelister
 - Arbeidsgiver betaler flat lønn
 - Arbeider utover lovlig arbeidstid og har ikke lovpålagte pauser
 - Mangelfulle eller fravær av arbeidsavtaler
- Ulike former for bevisst feilfakturering
- Udokumenterte mengder på driftskontrakter

Statens vegvesen

Vraket av Vegvesenet etter underbetaling

Nå står jobben i fare for over 100 personer i bedriften.

KHV sitt anlegg på Kvalsvåg, i nærheten av Kopervik på Karmøy. Bedriften tilbyr tjenester innen bygg, anlegg, kraft og industri.

FOTO: KHV.NO/PHOTOS FACEBOOK

Ingvald Nordmark
@ingvnordm
Journalist

Kilde: NTB/NRK

Publisert 15. apr. kl. 16:38

Om standpunkt – kompetanse og vilje til kontroll

Entreprenør...

Vi forsøker å gjøre ting riktig – i år taper vi alle konkurransene!

Tilbakemelding fra tre entreprenører

«Vårt inntrykk har også vært at arbeidsforholdene er bra».

«Ut fra dokumentasjon i vedlegg og timelister kontrollert mot mottatt faktura så ser utbetalinger timelønn og overtidssatser riktige ut».

«Vi vurderer xxxx som UE dithen at han oppfyller de krav som er satt».

Om feilfakturering og bevisst feilfakturering

Byggeledere:

«De drukner oss i endringsordrer og fakturaer»

Statens vegvesen

Statens vegvesen Region	Prosjektnr.	PROFnr	Arkivref.
-------------------------	-------------	--------	-----------

ENDRINGSORDRE - NS 8406		Nr.:
Prosjekt:	Byggherre:	
Kontrakt:	Entreprenør:	

Beskrivelse av endring:

Ingen konsekvenser for: <ul style="list-style-type: none">☐ HMS☐ Kvalitet☐ Fremdrift☐ Pris☐ Annet: _____	Oppgjørform: <ul style="list-style-type: none">☐ Kontraktens enhetspriser if <u>kap C1 pkt.22.2</u>. Prisreguleres iht. bestemmelse om prisregulering i <u>kap C3</u>. Gir grunnlag for riggulering ved sluttoppgjøret iht <u>kap C3</u>, dersom kontrakten har riggpост i <u>kap D1</u>.☐ Justerte enhetspriser if <u>kap C1 pkt.22.2</u>. <u>Prisreguleres</u> iht. bestemmelse om prisregulering i <u>kap C3</u>. Gir grunnlag for riggulering ved sluttoppgjøret iht <u>kap C3</u>, dersom kontrakten har riggpост i <u>kap D1</u>.☐ Regningsarbeid if <u>kap C1 pkt.22.3</u> og <u>kap C2 pkt 20</u>. <u>Prisreguleres iht. bestemmelse om</u> prisregulering i <u>kap C3</u>. Gir grunnlag for riggulering ved sluttoppgjøret iht <u>kap C3</u>, dersom kontrakten har riggpост i <u>kap D1</u>.☐ Avtalt pris dagens prisnivå if <u>kap C1 pkt 22.3</u>. Gir ikke grunnlag for riggulering eller prisregulering.
--	--

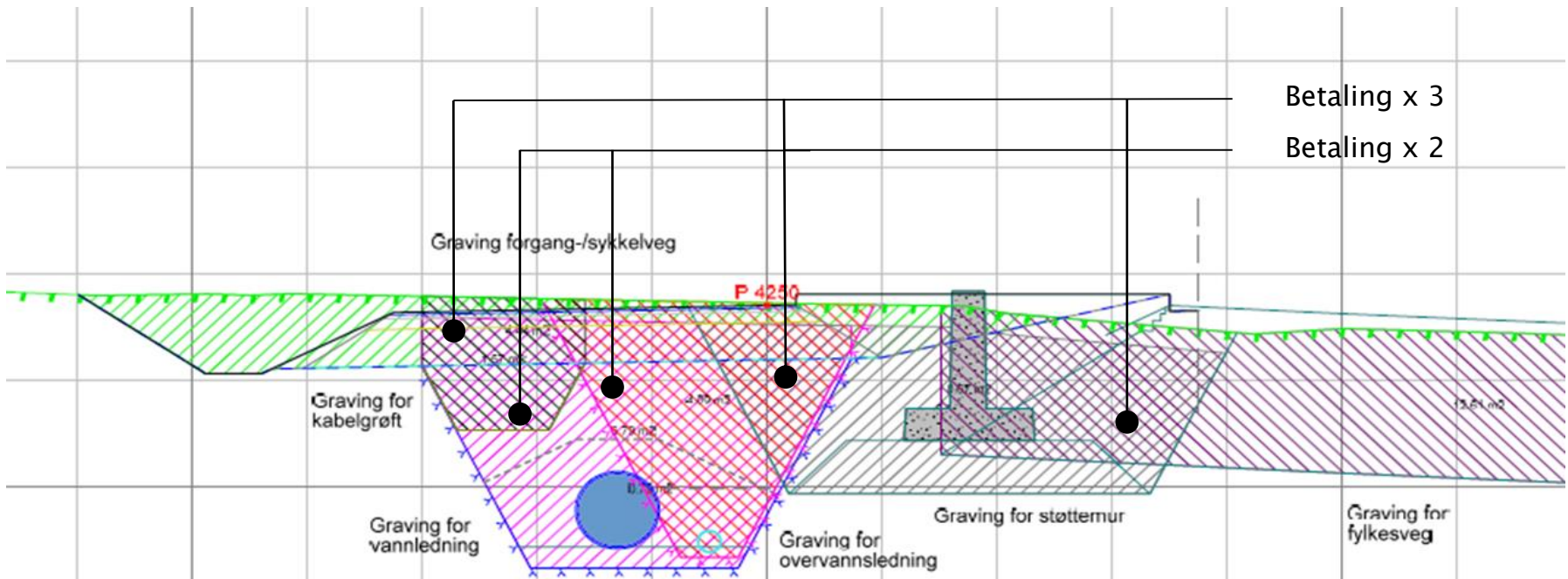
Endringsordren medtas i beregningene av 15 % grensene under C1 pkt.19.1 og C1 pkt.28.

Beskrivelse av eventuelle konsekvenser for HMS, kvalitet, fremdrift eller annet: _____

Vedlegg: _____

Kultur for at det er lov å prøve seg?

Eksempel feilberegning mengder - graving

Våre forventninger til hovedentreprenør

Kontraktens kap. C2 pkt. 4.2 og 4.3

- Entreprenøren skal
 - sørge for at **ansatte, innleide** og **utsendte arbeidstakere** i egen og underentreprenørens organisasjon, som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, **har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med bestemmelser som gjelder for arbeider som utføres i Norge**
- Lønns- og arbeidsvilkår omhandler bestemmelser om arbeidstid, lønn, overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg samt dekning av utgifter til reise, kost og losji.
- Entreprenøren skal gjennomføre **nødvendige kontroller av UE, innleide og utsendte arbeidstakere**. Resultatet av kontrollen skal dokumenteres og oversendes byggherre.

For mange smutthull i regelverket og lett å tilpasse seg

Statens vegvesen

Useriøse virksomheter forsøker å fremstå som lovlidige, gjennom en fin fasade i myndighetenes registre, og rettet mot kunder og leverandører».

De tilpasser seg kontrollrutiner fra ulike etater

Veien videre

Dette vil vi som byggherre gjøre:

- Fortsette den gode dialogen med bransjeorganisasjonen.
- Gjennomført en-til-en-møter med hovedentreprenører når påkrevd.
- Drive kompetanseheving i vår egen prosjektorganisasjon. Regionale og nasjonal arbeidsgruppe –jobber på tvers i hele landet
- Økt stikkprøvekontroller.

SVV har utfordret hovedentreprenørene

Erkjenne at denne utfordringen er større enn dere tror.

Bygge kompetanse i egen prosjektorganisasjon – og sørge for at de med kompetanse har tid til å gjøre jobben.

Risikovurderinger knyttet opp mot faktureringer hos UE med lav timepris

Ta kontakt med Arbeidstidsenheten i Arbeidstilsynet (opplæring i arbeidstidsbestemmelsene)

Samarbeid og informasjonsdeling

8. Styrket informasjonsdeling mellom kontrolletatene og mellom kontrolletatene og politiet

Informasjonsdeling er et av de viktigste premissene for å få til et effektivt tverretatlig samarbeid mellom de ulike kontrolletatene og politiet, både på strategisk og operativt nivå. Det er utarbeidet en nasjonal veileder for etatene som gir informasjon om hva slags informasjon som kan deles og et opplegg for hvordan etatene kan gå fram for å vurdere om informasjon kan deles.

«Informasjonsdeling er et av de viktigste premissene for å få til et effektivt tverretatlig samarbeid mellom de ulike kontrolletatene og politiet, både på strategisk og operativt nivå»

tive fagdepartementer. Regjeringen er opptatt av å legge til rette for en styrket informasjonsdeling som kan bidra til et mer effektivt samarbeid mellom etatene.

Ansvar: Justis- og beredskapsdepartementet koordinerer

9. Mer effektiv sanksjonering av lovbrudd innen økonomisk kriminalitet

En effektiv og hensiktsmessig sanksjonering av lovbrudd innen økonomisk kriminalitet er viktig. Regjeringen ønsker et sanksjonssystem der de enkelte etatenes ressurser og sanksjonsmuligheter ses i sammenheng og utnyttes optimalt. Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) har som oppdrag å utarbeide en oversikt over

